

Jeg sad ganske vist i det derom nedsatte Udvalg den Gang, og jeg har et meget levende Indtryk af, at en Plan som den Thorvald Jørgensenske, hvor Rigsdagen puttes hen i en Sidebygning, laa overordentlig meget fjernt fra vore Forestillinger. Jeg tror, det, der foresvævede os, var en Løsning af lignende Art som den, der fastsættes eller skitseres i Loven af 1887. At det var den daværende høje Regerings og særlig Trafikministerens Mening, at det skulde være Løsningen, kan, som sagt, dokumenteres; thi i Motiverne til Regeringens Forslag staar udtrykkeligt, at den heldigste Ordning formentlig vil opnaas ved at tilvejebringe to selvstændige Bygninger saaledes, at et Kongeslot faar Façade mod Slotspladsen, medens en Rigsdagsbygning indrettes med Façade mod Ridebanen, kun at man har fundet det rettest, at Muligheden for andre Løsninger ikke paa Forhaand udelukkedes. At det har været den Regerings Mening, som forelagde denne Lov af 15. November 1903, at Løsningen skulde i Princippet være noget lignende som efter Loven af 1887, mener jeg er godtgjort ved disse Ord af Motiverne.

Det vil formentlig fremgaa af det, som jeg allerede har udtalt her, at jeg ikke kan slutte mig til Forslaget om at opføre Bygningen paa Grundlag af det Thorvald Jørgensenske Projekt. Det er min Mening her fuldstændig at holde mig fra at blande mig i Kampen mellem Arkitekterne, og heller ikke skal jeg gøre nogen særlig Mening gældende om de forskellige Projektets arkitektoniske Skønhed. Jeg har min Mening derom som vel enhver anden, men jeg erkender, at der ikke kan tilkomme min Mening nogen Autoritet paa dette Omraade, og jeg skal derfor spare mig at gøre den gældende, navnlig da der derom som ellers, naar det gælder Smagen, kan være højest forskellige Meninger. Det Punkt, jeg her egentlig vil lægge Vægt paa, er, at det efter mit Skøn er usømmeligt — jeg kan ikke bruge noget mildere Udtryk derfor — at anbringe Rigsdagen paa den Maade, som her er foreslaaet, i en Sidefløj, der aldeles ikke fremtræder som en selvstændig Bygning fra de to Sider, hvorfra Folk almindelig ville komme. Naar man ikke har et ganske særligt Ærinde til Rigsdagen, gaar man ikke ind i denne Biblioteksgaard, men man passerer enten fra Ridebanen eller fra Slotspladsen, og da ser man fra begge Sider et Slot og aner ikke, at der er en Rigsdag, og selv om man anbringer de

Indkørsler, som den højtærede Trafikminister talte om, vilde det aldeles ikke hjælpe paa det i den Forstand, jeg mener. Rigsdagsbygningen vilde ikke mere derfor faa Præg af et selvstændigt Hele, saaledes som Rigsdagens Mening utvivlsomt er, og som jeg paastaar, det altid har foresvævet dette Ting, at det skulde være.

Jeg tror, at Eftertiden vil faa en mærkelig Forestilling om den Plads, som den danske Rigsdag har tilkendt sig selv i vort Forfatningsliv, naar man ser denne Ordning, og jeg er vis paa en Ting til, at denne Ordning inden ikke alt for lang Tid vil blive gjort om. Jeg tror, at selv om man ved et mærkeligt Sammenstød af Omstændigheder vedtog en saadan Plan, der gav Rigsdagen en Plads, som saa lidet stemmede med den Stilling, den har indenfor vort Forfatningsliv, og den Stilling, som den fremdeles saa langt fra vil sætte noget til af, at den tværtimod vil hævde og styrke den. Jeg tror, man vilde erkende det for en Indretning, som var saa uførelig med denne Rigsdagens berettede Plads, at man ikke vilde kunne opretholde den i Fremtiden. Man vilde se med et ynksomt Skuldertræk paa en Tid, der indrettede noget saadant, og gaa til at indrette en egen Rigsdagsbygning. Det er da ogsaa i økonomisk Henseende, hvis man ser paa de forskellige Slægtled som en Enhed, en meget tvivlsom Fordel, om man maaske her har kunnet opnaa at løse Opgaven nogle Hundrede Tusind Kr. billigere, end der ellers kunde være Tale om.

Den højtærede Trafikminister udviklede for os, hvorledes han mente ikke at have kunnet handle anderledes, end han har gjort, og endskønt det efter den Debat, som er ført her for nogle Dage siden, synes at være noget vanskeligt at blive troet, naar man siger, at man kan optræde imod et Regeringsforslag uden at have politiske Hensigter overfor Regeringen, eller uden at ønske at skade og genere Regeringen i Almindelighed, vil jeg dog for en Gangs Skyld bede den højtærede Trafikminister tro mig, naar jeg siger, at det fra min Side aldeles ikke er Meningens at rette nogen Dadel eller skarp Kritik mod den Maade, hvorpaa han er optraadt. Jeg erkender, at den højtærede Trafikminister har fortolket Loven af 15. November 1903 i det væsentlige korrekt. Hvor meget jeg end i Realiteten sympatiserer med Rigsdagens to højtærede Formænd og de øvrige 11 Kommissionsmedlemmers Henstilling og Ønske om, at der skulde gives Lejlighed til Udarbejdelse af Planer paa Grundlag